

Åtte-skillingen

En numismatisk godbit

MÅLFRID GRIMSTVEDT

Sist vinter utfordra Norsk Oljemuseum sine kollegamuseer til å henta fram ein gjenstand frå samlingane og presentera denne. Eg har i mange år hatt tittel som sjefskonservator på Jærmuseet. Sjefskonservatoren skal vurdera kva som skal inn i samlingane, men like mykje skal eg svara for det som er inne. Veit eg kva me har? Kva historier kvart enkelt objekt har å fortelja?

Jærmuseet rapporterte ved siste årskifte til Norsk Kulturråd at me hadde 49 338 gjenstandar. Me snakkar ofte om dei store tinga, som traktorar og fly, og me har mange små – som koppar og tallerkar frå Gravaren og Figgjo. Nå skulle eg velja ein gjenstand - stor eller liten. Val av gjenstand er avgjerande for kva historie me kan, og vil, fortelja. Nå har historia om Jærmuseet sin gjenstand fått plass i årboka. Det er ei forteljing om gjenstanden sin plass i eit skiftande museumslandskap gjennom tiåra.

Eigar/forvaltar	Privat eige				Museumseige / forvaltning:						
					Varhaug bygde-museum		Hå bygde-museum		Jær-museet		
Fysisk plassering											
Analog registrering											
Digital registrering											
Tidslinje	1810				1950	1960	1970	1980	1990	2000	2010

Reint skjematisk kan historia sjå slik ut: Øverste line viser levetida for den fysiske gjenstanden og kven som er ansvarleg for at han blir tatt vare på. Tidslina startar i 1810. Fysisk plassering: Me veit ingenting før på 1950-talet, men fargane vidare betyr at seddelen har blitt flytta. Analog registrering: Pengeseddelen kom i gode hender – til eit bygdemuseum som førte register over museumssamlinga – på papir frå 1960. Digital registrering – Seddelen kom inn i eit digitalt register alt rundt 1990, rett nok utan digitalt fotografi. Det er ny farge rundt 2010. Det betyr ny digital database. *Illustrasjon: Målfrid Grimstvedt, *Jærmuseet.*

VIKTIGE OPPLYSNINGAR OM OBJEKTET

Finn Sandberg på Norsk Oljemuseum oppfordra oss til å finna ulike vinklingar når me fortel historia om vår gjenstand, så min gjenstand blei valt ut frå følgjande kriterier:

- Blant museets eldste
- Blant dei gjenstandane våre som har vore lengst tid i museumseige
- Høyrer til i samlinga til Hå bygdemuseum, som Jærmuseet forvaltar
- Ligg ute på Digitalt museum
- Er blitt gjenkjent på Digitalt museum – og etterspurt

Han er valt **blant museets eldste** – og det frå eit museum som legg vekt på samtidshistoria og nyare tid. Han er også blant dei gjenstandane som har lengst «fartstid» i vårt museum. I ein større samanheng er det ikkje så lenge, for ingen av musea på Jæren har enno passert det første hundreåret.

Det var numismatikarar, dei som samlar på mynt og pengesedlar, som fann Åtte-skillingen på Digitalt museum. Dei omtalar denne vesle papirbiten på 6,5 cm x 7,5 cm som ein numismatisk godbit. Det kom som ei overrasking på oss. Me var ikkje klar over at museet hadde ein slik godbit. Eg skal komma tilbake til den historia – om kva plass pengeseddelen har i

mynthistoria. Koss kan det ha seg at bonden på Orstad laga egne åtte-skillingar i 1810?

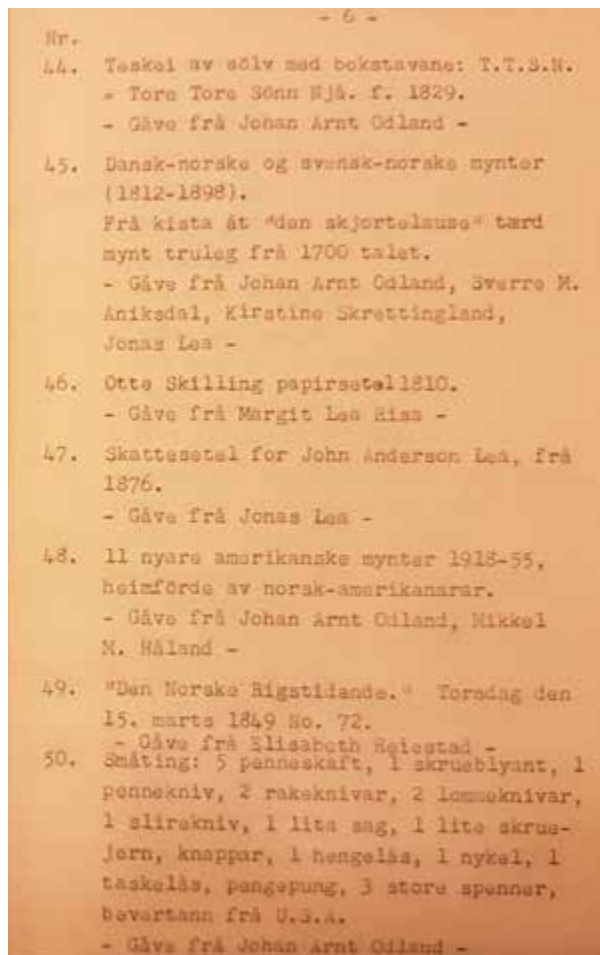
Men dette er først og fremst historia om **gjenstanden i museet**. Det er ei historie som eg reknar med er relevant for fleire enn oss på Jærmuseet. For pengeseddelen har vore vitne til eit museumsnorge i forvandling – gjennom dei siste 60 åra.

FØR HÅ BLEI HÅ KOMMUNE. DEI FØRSTE LOKAL-MUSEA I HÅ

Museumshistoria til åtte-skillingen startar i det som i dag er Hå kommune. Fram til 1965 var det her tre kommunar: Nærbø, Varhaug og Ogna. I desse kommunane blei det starta museumsarbeid tidleg på 1950-talet.

I 1955 vart det i Varhaug oppnemnd ei kulturminnenemnd for å ta seg av gamle ting i bygda og arbeida for med tida å få eit bygdemuseum. Dei arbeidde aktivt med å samla inn gjenstandar. Ei kort tid heldt dei til i eit gammalt skulehus på Odland. I protokollen står det at Varhaug Bygdemuseum vart opna og overlevert til Varhaug kommune 4. desember 1959. I 1960 var det registrert 1120 gjenstandar. Dei meinte då at det meste av gamle ting i bygda var samla inn. Vårt objekt – åtte-skillingen – finn me i denne museums katalogen som nummer 46. Pengeseddelen er gåve frå Margit Lea Risa.

Men dette var ikkje det første museumstiltaket i det som i dag er Hå kommune. Nærbø var først ute. Emelankton Aadnesen stod i spissen for arbeidet i Nærbø Bygdemuseum. Dei prøvde å få hand om husa på bruksnummer 1 "Gamlegarden" på Grødaland heilt

Den eldste museumsregistreringa av åtte-skillingen.
Katalog over Varhaug Bygdemuseum si samling i 1960.
Foto: Målfrid Grimstvedt, *Jærmuseet.

sør i Nærbø. Her budde det ikkje lenger folk. Men prisen på bygningane var for høg for kommunen. Det

Det nye kommunehuset på Varhaug frå 1961 ligg i venstre kant av fotoet. Her fekk museumsamlinga plass i kjellaren.
*Foto: Widerøe *Hå kommune.*

enda med at Rogaland Folkemuseum kjøpte anlegget. Nærbø kommune bidrog med eit mindre beløp. Rogaland Folkemuseum var starta på 1930-talet. Det var først og fremst eit bygningsmuseum, som fekk hand om hus i Ryfylke og på Jæren. Museet sette husa i stand og i 1952 vart Grødalandstunet innvia.

Nærbø Bygdemuseumslag ville også ha hus til å samla gjenstandar i. Dei arbeidde vidare og kjøpte i 1954 eit hus på Obrestad. Etter få år fann dei ut at det vart for mykje med to bygdetun i Nærbø. I 1958 vart huset på Obrestad seld til riving. Museumssamlinga var då på om lag tusen gjenstandar. Dei blei flytta til Roga-

land Folkemuseum sitt museumshus på Grødaland. På slutten av 1950-talet vart bruksnummer 2 på Grødaland seld til Nærbø skogplantingslag og i 1960 fekk Rogaland folkemuseum overta desse bygningane og.

Nå var det bygdemuseum med kvar si samling i Varhaug og Nærbø.

I 1961 hadde dei bygd nytt kommunehus i Varhaug. Her fekk museumssamlinga utstillingsplass i kjellaren i tre rom.

Etter kommunesamanslåinga i 1964 skifta Varhaug kulturminnenemnd namn til Hå og vart utvida med folk frå Nærbø og Ognå. Året etter vart namnet på bygdemuseet endra frå Varhaug til Hå bygdemuseum. Innsamlinga av gamle ting fortsette. Museet fekk hand om "Løge-løa" på Vigrestad. Der vart det samla reiskap av ymse slag frå jordbruket. Det var også interesse for kystkulturen. I 1977 opna sjøredningsmuseet i Varden, Sirevåg. Hå kommune bygde eit nytt museumsbygg for å ta vare på redningsbåten «Tryg» og utstyr frå redningsstasjonane. Alt dette var basert på frivillig arbeid.

MUSEET FÅR LØNNA MEDARBEIDARAR

1970-talet fekk me ei nasjonal satsing for å støtta opp under det frivillige museumsarbeidet. Det gjekk politikk i å satsa på desentralisert museumsvesen. Me fekk tilskotsordninga for halvoffentlege museer. Den førte til at mange museum fekk sine første lønna medarbeiarar. Denne utviklinga førte til ein ny museumsstruktur i Rogaland.

Fylkeskommunen engasjerte seg i organiseringa av museumstellet. Det same gjorde politikarane. Ryfylke og Jæren ønska å få eigne regionmuseum. Rogaland

Folkemuseum si samling av bygningar stod på rot, dvs. dei blei verna på staden dei var bygde. Det var i Ryfylke og på Jæren. Nå blei denne samlinga delt i to: I Ryfylke blei bygningane grunnstammen i Ryfylkemuseet. Husa på Jæren låg alle i Hå kommune. Det var Grødalandstunet, ei smie på Motland og kvernhus og naust på Nord-Varhaug. Desse bygningane vart ført over til Hå kommune i 1983, som la dei til Hå bygdemuseum.

Drifta av bygdemuseet hadde stort sett vore basert på frivillig engasjement saman med dei oppnemnde kulturminnenemndene. Med tilveksten på 11 hus med innbu kunne ein ikkje lenger basera alt på frivillig museumsarbeid. I 1983 vart formannen i kulturminnenemnda, Sverre Kvadsheim, lønna i ¼ stilling og frå 1984 i ½ stilling av kommunen.

Gjennom åra hadde det blitt bygd opp ei fin samling av gjenstandar i Hå Bygdemuseum. Gjennom tilskotsordninga for museer fekk bygdemuseet midler frå kommune, fylke og stat til m.a. registreringsarbeid. Aud Kari Kvalbein og Ingeborg Nærland Skjærpe blei dei som i fleire ti-år framover tok hand om både bygningar og museumssamlinga elles. Og det gjorde dei grundig og godt – ut frå dei rammene dei fekk, dvs. ein liten stillingsprosent.

Arbeidsplass for personale og magasin for dei mindre gjenstandane blei flytta litt rundt. Frå det gamle kommunehuset på Ognå til loftet på Vigrestad helsesenter, vidare til Vigrestad ungdomsskule, det gamle skulehuset på Voll. Hå bygdemuseum var aktive med å samla inn fleire gjenstandar og å stilla dei ut i samband med ulike arrangement rundt i bygdene.

Frå 1995 fekk bygdemuseet permanent tilhald med

1. Ingeborg Nærland Skjærpe forvalta og formidla historia i Hå i fleire tiår.

Foto: Jærmuseet.

2. Hå Bygdemuseum deltok med små utstillingar på mange tilskippingar. Her er det på Jærmessa i 2004.

*Foto: Ingeborg Nærland Skjærpe, *Jærmuseet.*

3. I 1995 opna Jærmuseet første byggetrinn av museet på Nærbo og Hå bygdemuseum flytta inn med kontor, magasin og utstilling.

*Foto: Målfrid Grimstvedt, *Jærmuseet.*

4. Aud Kari Kvalbein delte arbeidet med Ingeborg Nærland Skjærpe.

Foto: Jærmuseet.

kontor og magasin på Jærmuseet, Vitengarden. I tillegg har ein nytta fleire løer til oppbevaring av jordbruksreiskap og andre større gjenstandar.

Å HALDA ORDEN PÅ GJENSTANDAR - MUSEUMSREGISTRERING

Den første museums katalogen til Varhaug bygdemuseum frå 1950-talet blei frå 1983 erstatta av register på katalogkort. Det var studentar frå universitetet i Oslo, Institutt for folkelivsgranskning, som fekk sommarjobb med museumsregistrering på bygdemusea i Dalane og på Jæren i fleire år. Dei var på Hå bygdemuseum i 1983 -84. Dei registrerte gjenstandar på fortrykte gjenstandskort, utfylt med skrivemaskin. I tillegg blei kvar gjenstand fotografert på analog, svart-kvit film. Kvart registreringskort blei laga i to eksemplar, to like seriar.

Då er det på tide å venda tilbake til vår gjenstand – åtte-skillingen. Frå Varhaug Bygdemuseums katalog i 1960 får me i 1984 ei ny registrering – på trykte registreringskort. Her les me m.a.

Hå Bygdemuseum har ei samling på nær 6 000 museumsregistreringar på papir. Den første databasen var utan digitale foto. Då blei opplysningane skrivne ut på papir og lagt i kortkatalogen. Foto: Jærmuseet

Papir, sort trykk, håndskrevet blekk. Åtte skilling, papirseddel fra 1810. Gotiske, trykte bokstaver: I utstilling vedlagt en papplate hvor seddelens innhold er skrevet på maskin - papplaten også nummerert 46.

Sjølve registreringa blei gjort av signaturen C. Stang i juli 1984, men fotografiet er frå 6.11.1984. Då var det Aud Kari Kvalbein og Ingeborg Nærland Skjærpe som fotograferte. Dei førte vidare arbeidet som studentane hadde begynt.

MUSEUMSREGISTRERING – I DIGITAL DATABASE FRÅ 1990

Aud Kari og Ingeborg gjekk over til digital registrering frå omlag 1990. Det var Jærmuseet som la til rette for denne registreringa. Det nye regionmuseet dreiv fagleg rettleiing, og kunne også ta ansvar for programvare og sikringskopier av databasen. Registreringa blei gjort i programmet Cardbox. Her var det ikkje muleg å leggja på digitale foto. Men det er plass for å notera kor gjenstanden er oppbevart. åtte-skillingen er utstilt i rom 2 på Hå rådhus.

Ved tusenårskiftet kom det nye statlege føringar for tilskota til musea. Nå blei det ønskjeleg å laga større museer, basert på geografi. Me fekk den store museums konsolideringa, samanslåing av små og større museumseiningar til fagleg sterkare regionmuseer. Dei fekk konsekvenser for åtte-skillingen vår. Jærmuseet var tidleg ute i omlegginga av den norske museumsstrukturen. Fram til denne tid hadde Jærmuseet drive fagleg rettleiing og samarbeid med lokalmusea om enkeltprosjekt. Nå var det aktuelt at museet skulle

overta forvaltninga av lokalmusea. Av Jærmuseet sine sju stiftarkommunar var det kommunane Sandnes og Hå som var raskast på banen.

I mai 2002 overtok Jærmuseet drifta av Hå Bygdemuseum. Det omfatta også at museet overtok som arbeidsgjevar for dei som hadde vore kommunalt tilsette i Hå bygdemuseum.

Det var samla inn over 7000 gjenstandar. Om lag 5000 av desse var registrerte på data.

Jærmuseet fekk same år ny stor utstillingshall på Kvia, med studiemagasin og to nye magasinrom.

Då var tida inne for å flytta på gjenstandane i rådhuskjellaren på Varhaug. Den museumsutstillinga var då 40 år gammal. I 2003-2005 blei storparten av gjenstandsamlinga frå rådhuset flytta til Jærmuseet sitt bygg på Kvia. Eit utval av gjenstandane blei presenterte i studiemagasinet i utstillingshallen. Resten fekk plass i magasinet. Åtte-skillingen var blant dei magasinerte objekta.

FRÅ MAGASINET OG UT PÅ INTERNETT - 2010

Åtte-skillingen er del av del fysiske museumssamlinga. Det betyr at han har blir oppbevart blant mange andre fysiske objekt, anten i utstilling eller på magasin. Koss held museet orden på kor ting ligg? Det er notert i den elektroniske databasen. Men ved store flyttingar, som då åtte-skillingen blei flytta frå kommunehuset på Varhaug til magasinet på Nærbø i 2003 – 2005, så var ikkje oppdatering av magasinplassering noko museet gjorde umiddelbart. Jærmuseet skifta databaseprogram på denne tid. Få år seinare, i 2008, blei opplysningane om

åtte-skillingen flytta frå denne databasen til den neste. Frå dette året er programmet Primus, eit program som er blitt standard for heile museumsnorge. Dette skjedde i ei tid med store endringar i databruken i musea.

Fram til denne tid var alt som låg i ein museumsdatabase godt gøymt innafør museet sine vegger. Men nå var me komne så langt fram i tid at musea kunne opna samlingane sine gjennom databasar på internett. Jærmuseet begynte å publisera på Digitalt museum i 2010. Den første publiseringa var ofte ei formidling av det som stod på papirkorta. Me skreiv av registreringskorta utan å sjå gjenstanden. Dei analoge fotografia frå fotokorta blei digitalisert. Åtte-skillingen er blant dei første objekta som blir publisert på denne måten.

Det skjer ingenting meir med åtte-skillingen før i 2017.

Eposten til Jærmuseet sin sjefskonservator som sette igang denne saka.

Bilda er frå den store flyttinga og revisjonen av vårt Tre- og metallmagasin i 2014. Her oppbevarer me mindre gjenstander. Til venstre er alt flytta ut i midlertidig lokale, til høgre ser me resultatet i nye hyller. Foto: Jærmuseet

2017 : JÆRMUSEET FÅR EIN E-POST

Hausten 2017 fekk eg ein epost. Nå vakna plutselig denne papirbiten som er åtte-skillingen til live. Blant dei 2,4 millionar foto og gjenstandar på Digitalt museum var det nokre ute i verda som hadde funne fram til opplysningane om åtte-skillingen. Dei ønska å sjå han «i levande live».

Me måtte finna han fram frå magasinet.

Då er første steget å sjekka databasen. Kor er han oppbevart? Dei opplysningane var ikkje til stor hjelp. Her står det at han var i Hå rådhus. Men me veit jo at han blei flytta derifrå i 2003!

FRÅ KAOS TIL ORDEN

Kva har skjedd med åtte-skillingen på Jærmuseet si avdeling på Nærbø, Vitengarden? Ting blir flytta mellom ulike magasin i eit museum. Åtte-skillingen var

flytta tre gonger frå 2003 til 2017. Hå bygdemuseum si samling teller ikkje lenger 1000 gjenstander som i 1960. Innsamlinga til bygdemuseet stoppa i 2002 då Jærmuseet overtok forvaltninga. I dag har me registrert 7500 gjenstander i Hå bygdemuseum. Ein del av dette står i utstillingar, resten er i ulike magasin.

I 2014-2015 foretok me ein stor revisjon av museumsamlinga til Hå bygdemuseum og Jærmuseet. Me tømte eitt magasin for å innreia det med nye reolar. Alle gjenstandar blei revidert, dvs. reingjort, fotograferte, opplysningane om dei blei lagt inn eller sjekka i databasen før dei blei pakka og lagt på nye hyller. Nå har desse gjenstandane strekkode og hylleplassering i databasen. Me har flytta tilbake 6000 gjenstander.

Åtte-skillingen er ikkje blant desse. Det er ikkje noko alarmerande i det. For me har ikkje kome til en-

Tore Nordvik med seddelen og Ommund Fuglestad på Vitenfabrikken.
*Foto: Målfrid Grimstvedt, *Jærmuseet.*

des med revisjonen. Me hadde fortsatt 20 kassar med små gjenstander som ikkje har vore gjennom revisjonen og derfor heller ikkje fått magasinplassering.

Var åtte-skillingen her?

Det tar tid å undersøka det publikum spør om. Kor mykje tid skal me bruka? Å leita systematisk gjennom 20 kassar tar lett ein heil dag, dersom me får arbeida utan avbrot. Ikkje urimeleg lang tid, men vanskeleg å få til for oss som går her til dagleg. Me fridde til ein av museets frivillige. Han hadde tid og ro til å sitta ein dag med slikt arbeid.

Han gjorde jobben – men fann ikkje åtte-skillingen i dei 20 kassane.

Men det var nok ein plass å leita.

Under magasinrevisjonen blei papirobjekt plukka

ut og lagt til sides i kassar for seinare registrering. Arkivaren vurderte dette som privatarkivmateriale. Dette vart gjort då me førebudde den store magasinrevisjonen i 2014. Men Jærmuseet har meir enn 250 privatarkiv og ein arkivar som i tillegg har ulike andre oppgåver også. Så arkiva til Hå bygdemuseum låg framleis uordna. Fint for vår mann som kunne bla seg systematisk gjennom kasse 21 og 22.

I den siste kassen låg åtte-skillingen!!

MUSEET KUNNE GJE TORE NORDVIK OG OMMUND FUGLESTAD SVAR

Nå kunne eg gje numismatikarane eit positivt svar! Dei fekk nytt foto av skillingen tidleg i hausten 2018 – og i januar 2019 var dei på Vitenfabrikken for å sjå seddelen.

Det var ein begivenhet som måtte forevigast på foto. Det var Tore Nordvik og Ommund Fuglestad som fann åtte-skillingen på Digitalt museum og ba om å få sjå han.

Nordvik er den som jaktar på alle privatsedlar frå perioden 1804 – 1824 i landet. Han har registrert omlag 80 stykker. Men dette er den første han har funne i Rogaland. Den har aldri vore publisert i numismatisk litteratur, så difor smiler dei så blidt på bildet. Dette er ein numismatisk godbit!

Dei er i ferd med å nøsta opp historia frå Morten Wellesen i 1810 til Margit Lea Risa som på 1950-talet ga seddelen til Varhaug Bygdemuseum.

PRIVATSEDLER I NORGE 1804 - 1824

INNSKRIFTA:

Otte skilling

NO. M W

For tolv af disse betaales 1 Rdlr

Banco Dansk Courant.

Gaarden Aarstad i Klep Sogn

Ved Stavanger 1810

For meg var temaet privatsedlar på 1800-talet heilt nytt, men me kjenner det jo frå siste krig, som nødpengar utstedt av kommunar, industribedrifter og private firma.

Det første tiåret av 1800-talet var det krisetider og krig i Norge i slutten av dansketida. Den Kongelege Mynt på Kongsberg blei lagt ned i 1806 og det blei mangel på småmynt. Det var mangel på skillemynt i Danmark også. Kongen, Fredrik 6, lanserte sit eige forslag til løysing.

Det var ein riksdalarseddel i omløp. Den kunne skjerast i fire og få verdien 24 skilling. Det forslaget blei ikkje fulgt. Staten trykte opp småsedlar, men bare til bruk i Danmark. I 1810 kom det krav frå Norge også om småsedlar. Men i begge land blei det trykt for få småsedlar, så i tillegg var det mange private som utga sedlar. Det var ein forordning frå 1804 som tillot slike private sedlar. Det er kjent norske sedlar alt frå det året. Det ser ikkje ut til at desse sedlane blei autoriserte.

Det var Morten Wellesen på garden Orstad i Klepp som utga «vår» seddel. Me finn Morten omtalt i Birger Lindanger si bygdesoge for Klepp. Morten arva garden frå faren, Velle, i 1788. Han var hard mot husmannen sin, så han har nok vore ein mann med sans for eigen økonomi. Han kjøpte seg gard på Lea i Høyland i 1812.

Tore Nordvik er i ferd med å spora opp historien frå Morten Wellesen i 1810 til Margit Lea Risa som gav dette eksemplaret av seddelen i Varhaug Bygdemuseum 140-150 år seinare. At seddelen finnes i dag betyr at han ikkje blei innløyst i riksdalar, dvs at eigaren lot seddelen bli verdilaus.

Godt for oss – for det har gjort vår historie litt rikare.

Nå kan me bare venta på at åtte-skillingen blir skriven inn i den numismatiske litteraturen – takka vere Varhaug Bygdemuseum – Hå bygdemuseum – Jærmuseet og Digitalt museum.

For meg har dette blitt ei påminning om at det me ikkje ser verdien av, kan publikum blåsa liv i – dersom dei får tilgang til det.

Og dei finn det – trass i at det ligg gøymt blant 2,4 millionar ulike objekt på Digitalt museum.

Forfattaromtalar

Madli Hjermand: f. 1982 i Nittedal. Mastergrad i arkeologi frå NTNU i Trondheim. Har sidan 2012 arbeidd som fotoarkivar for musea i Rogaland. Har dei siste åra bidrege med artiklar og prosjekt knytt til innsamling av digitale foto til musea. Deltek også i prosjekt om etiske retningslinjer for arbeid med foto i musea i Noreg.

Otto Laurits Fuglestad: f. 1939, frå Brusand. Dr. philos. og professor emeritus i pedagogikk ved Universitetet i Bergen og Universitetet i Stavanger. Har skrive ei rekkje fagbøker og artiklar om blant anna kommunikasjon i klasseromet, leing i skulen og om kvalitativ forskingsmetode (feltarbeid). Han har også skrive jubileumboka *Hundreåring på stigande kurs – Brusand handelslag 1915 – 2015*, og publisert artiklar om lokalhistorie i Jærbladet.

Even Smith Wergeland: f. 1981, frå Bryne. Mastergrad i kunsthistorie ved Universitetet i Bergen og doktorgrad

frå Arkitektur- og Designhøgskulen i Oslo, der han no er førsteamanuensis. Wergeland har også arbeidd ved OsloMet og Noregs Miljø- og biovitenskaplege Universitet, samt Byplankontoret i Stavanger og Byantikvaren i Oslo. Han forskar på arkitekturvern, arkitektur- og byplanhistorie, og sportsarkitektur.

Målfrid Grimstvedt: f. 1949, frå Stavanger. Magistergrad i etnologi ved Universitetet i Oslo. Har arbeidd ved Jærmuseet sidan 1987. Prosjektleiar for utviklinga av vitensenterutstillingane på Vitengarden 2001-2005 og for utstillinga *Det ska svare seg* på Vitenfabrikken 2012 – 2013.

Inger Undheim: f. 1975 i Time. Avdelingsdirektør ved Jærmuseet avd. Garborgsenteret sidan 2010. Cand. philol. frå Universitetet i Bergen 2003 i nordisk språk og litteratur med hovudoppgåve om Arne Garborgs *Den burtkomne Faderen*. Var medlem av det faglege rådet for Garborgsenteret 2008–2009 og leiar i Time mållag

2008–2010. Arbeidde som omvisar ved Knudaheio og Garborgheimen seks somrar frå og med 1995.

Ørjan Zazzera Johansen: f. 1974 i Stavanger. Oppvaksen og busett på Bryne. Mastergrad i lesevitenskap frå Universitetet i Stavanger 2010, forfattarutdanning frå Skrivekunstakademiet i Hordaland og Litterär gestaltning ved Gøteborgs universitet. Har skrive tre bøker, sist *Kong Nors land*, roman om slaget i Hafrsfjord, 2018. Formidlar og informasjonsansvarleg ved Garborgsenteret sidan 2011.

Sondre B. Hvam: f. 1985, frå Nordmøre. Mastergrad i historie frå NTNU i Trondheim frå 2010. Tilsett som fagkonsulent og historikar i Jærmuseet for avdelinga Flyhistorisk Museum Sola sidan våren 2012.

Inger Smidt Olsen: f. 1953 i Bergen. Magistergrad i etnologi frå Universitetet i Bergen. Har sidan 1997

arbeidd som konservator ved Jærmuseet, fram til 2012 med ansvar for museumsfagleg arbeid ved Flyhistorisk Museum Sola. Har seinare hatt samlings- og dokumentasjonsarbeid knytt til fleire avdelingar i Jærmuseet.

Odd-Geir Rosland: f. 1962, frå Bryne. Teknisk tegnar og byggmeister. Har arbeidd som tømrrar i over 30 år, dei siste 10 åra som bygningshandverkar ved Jærmuseet. Har ansvaret med å halda ved like museets bygningar, og har mellom anna restaurert store delar av Audamotland.

Per Inge Bøe: f. 1971 i Stavanger. Busett på Hundvåg. Hovudfag i historie frå NTNU Trondheim i 2002. Har skrive boka *Frå Dalane til Amerika* og bidrege med fleire historiske artiklar. Prosjektsjef ved Jærmuseet sidan 2017.